

A TENGERRPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, Szerda, 1907. november 13.

237. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZAPARY, ADRIÁ-PALOTA.

TELEFON 875. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az üzlet — üzlet.



Politikusoktól még Smiles sem kíván egyéni becsületet. A politikai becsület az egészen más valami s nem olyan szent, mint az egyéni becsület, amelyben gázolni megtorlatlanul senkinek sem szabad. A politikai becsület nagyon tág fogalom, amelyet nagyon is sokféleképpen értelmeznek az emberek. Persze a maguk javára.

Nehogy azt higgyék, hogy az országos politikusokról van szó, nyomban kijelentjük, hogy csupán csak a kis kaliberű, apró emberkéik ügyéről akarunk szólni.

Az üzlet — üzlet. Ezt mindjárt úgy is fordíthatjuk, hogy a — politika az igazi üzlet. E körül folynak azok a panamak, amelyeket nem az egyéni, hanem a politikai becsülettel szoktak fedezni. A husosfazék körül éhes varjúk keringnek, de nem céltalanul. Mindig jut valami konc az egyiknek is, a másiknak is, amitől jólakhat egy kis időre. Nagyon jól lakni ennél a husos fazéknál ma már bajosan lehet. A pompás eledelüket már rég elkapkodták s amin ma osztolni lehet, az már nem valami hasznos hajtó. Egy-egy hivatal az autonómkereskedésnek, a halmonopólium, városi közmunkák, protekció itt is ott is, ennyi az egész, ami a husosfazékban fő.

Már ez is nagy kárt jelent a város polgárságára. Bosszúsággal kénytelen túrni a halárusok uzsoráját, az élelmiszerkereskedők kartellezését, a kenyér drágulását aránytalanul a liszt áraknak emelkedésével, a bérkocsik használatának drágítását stb. S nem tehet semmit mindezek ellen. A fiumei halat olcsóbban árusíthatják Triesztben és Velencében, mint Fiumében, mert a tisztelt halárusoknak monopóliumot ad a város, aminek alapján a közönséget megsarcolhatják.

És károsodik az autonomwirtschaft miatt még a szegény autonomista polgárság, amelyre legjobban ráférne a drágasági viszonyok enyhítése. A városi klikk azonban nem törődik az imádott nostra gentével. A reprezentatív az érdekeemberek foglalnak helyet, akik dehogy is mernének kifakadni a klikk rendszer ellen. Hiszen egy huron pendülnek mindnyájan. Aztán meg — az üzlet — üzlet. S a politika is üzlet. Ilyen üzletet költöttek most a magyar zászlós urral, Fiume kormányzójával. Az üzleten persze az autonompárt nyer s az állam és a kormányzó veszít. Így például a kormányzó ur a béke üzletével elvesztette a magyarság előtt minden tiszteletreméltóságát s ma már úgy nézi a város magyar polgársága, mint aki hitvány szavakért eladta lelke üdvösségét. A Casino is jó üzlet-

et csinált. Az unatkozó makaoisták új partnert nyertek, akitől lehet nyerni — mert mindenkor gavallér a játékban. Még a béke játékában is az volt.

Az is az üzlethez tartozik, hogy a Villa Giuseppe megvásárlásához az állam kölcsönt ad a városnak, amelynek üzleti mérlege nagyon rosszul áll, de a hitele is, mert nehezen ment volna a nagy kölcsön után ezt a kis kölcsönt megszerezni. A kérdés tehát megoldást nyert s most már az állam pénzén létesít a város olyan intézményeket, amelyek az államra csak károsak lehetnek.

Bizonyosan palotát emelnek majd a Giovine Fiumének, a Circolo Letterarionak, a Societa Automatanak és tudj isten milyen irredenta egyesületnek. S mi a köszönet mindezek után? Az, hogy ha az állam a törvénybe iktatott intézményeket Fiumében életbeléptetni akarja, felzudul az egész nyáj és vadultan ront az államhatalomnak. Ez tehát a köszönet, amit viszonzásul kapunk a sok áldozatért, amit Fiume érdekében hozunk.

Az üzlet — üzlet s Fiume a tisztességtelen kereskedő, aki ha becsapott, utóbb kinevet bennünket.

(f. o.)

Séta a város körül.

(Megint a visszavándorlásról. — Válasz a cikkemre. — A szolgabírák jelentenek. — Farkas Pál tanulmányai. — Mi az igazság?)

Ismétlésekbe bocsátkozni legalább is tapintatlanság a közönséggel szemben. Különösen akkor, ha meggyőződést szerzett az ember arról, hogy sorai érdeklődéssel találkoztak. Nos, hát ez egyszer jó magam is azok közé a szerencsés emberekközé sorolhatom magam, akik nem irtáknak az irni válogathatóságba. Viszhangra talált a visszavándorlásról írott tegnapi bolyongásom. Mielőtt azonban a fent hangoztatott kihágást elkövetném tisztelt olvasóimmal szemben, ime itt adom azt a levelet, a melyet tegnapi cikkem válaszul kaptam.

Tisztelt Uram!

Visszavándorlás igenis van, bármennyire is hangoztatja, hogy ilyes valami nem létezik. Nem akarok bővebb véleményt nyilvánítani, annyit azonban megjegyezhetek, hogy az én véleményemet teljesen fűdi Farkas Pál dr. nek „Az Újság” vasárnapi számában megjelent erre vonatkozólag közölt cikke. Egyébiránt pedig igazat adok önnek abban, hogy a kivándorlást kell elsősorban szűkebb mederbe terelni.

R. P.

Megvallom, hogy Farkas Pál dr. cikkére csak e sorok elolvasása után lettem figyelmes.

Siettem is elolvasni az említett cikket a visszavándorlásról. S nyomban tisztában voltam azzal is, hogy Farkas Pál éppen az ellenkező véleményen van a kérdési illetőleg, sőt állításainak illusztrálására közli a szolgabíráknak a belügyminiszterhez intézett jelentéseit.

Farkas Pál ur, nem tagadom, hasznos munkát végzett, amikor ezeket a jelentéseket a nyilvánosságra hozta kommentárjaival együtt. Mert ha csak öt embert visszatartottól, hogy elhagyja hazáját, kötelességet teljesít. Jó magam azonban nem vállalkozom erre. Az igazságot hangoztattam tegnap és hangoztatom ma is, épp úgy mint Ybl Felix dr. ur, aki úgy hallom nem vette szívesen a dolgot, hogy az álláspontomat az ő véleményével és tapasztalataival illusztráltam. No de se baj. Az igazság érdekében tettem s az igazság érdekében mondom most azt, hogy Farkas Pált a szolgabírói jelentések vezették félre.

Aki ismeri a magyar szolgabírói intézményt, az nyomban tisztában van azzal, hogy abból a hivatalból nem kerülhet ki egy mindenképpen megbízható adat a visszavándorlást illetőleg, épp úgy nem, mint azokból az adatokból, amelyeket újabban a visszavándorlókkal akarnak kitöltetni. Ez utóbbi különben is lehetetlenséget kíván az Amerikából visszatérő utastól. Mikor az utas visszaérkezett Fiuméba, semmiféle törvény alapján nem kötelezhető arra, hogy a kérdőív adatait megadja. Orfól hogy partra szállhat a tizenhét napos fáradságos utazás után. De különben is kevés ember akad majd, aki ha megadja a választ, a valóságnak megfelelően mondja be az adatait.

Kérdőíveket lehet kiállítani a kivándorlókról, de a visszavándorlókról, akik pénzzel megrakott, tapasztalt amerikai polgárok, nem. Ők legfeljebb csak jót mondanak, kivéve azt a néhány embert, aki odakint sem tudott boldogulni az élehetlensége vagy a munkakerülés miatt.

Amit tegnap állítottam, azt valloam ma is: Visszavándorlás a szó tulajdonképpeni értelmében nincsen.

Ellenben vannak meggazdagodott és jó módba jutott magyar amerikaiak, akiket a család, vagy talán a honvágy egy kis időre hazaszólít.

S ezt mi, illetőleg az illetékes körök visszavándorlásnak szeretnék feltüntetni, nagy jelentőséget tulajdonítva a dolognak azzal is, hogy nyomban holmi munkásközvetítő hivatal létesítését határozzák el.

Az igazság érdekében meg kell említenem azt is, hogy ezek az utasok, akiket visszavándorlóknak szoktak nevezni, tulajdonképpen meg csak elősegítik a kivándorlást. Mert vagy a családjuk valamelyik tagját, vagy számos ismerősüket bírják arra, hogy szintén kivándoroljanak.

A visszavándorlás, amit ezen címen ismerünk, nem más, mint transatlantikai személyfogalom, ami jövedelmező, hasznos hozó lehet a Cunard amerikai vonalra, s arról tehet csak tanúságot, hogy végre a magyar kivándorlók kezdik megismerd ezt a vonalat s ha látogatába mennek haza, most már nem a hamburgi vagy rotterdami, hanem a hazai vonalat használják.

Eredménynek ez se eredmény. No de nem olyan, hogy segítségére lehetne a kivándorlás ellenes akciónak. A bajt másutt kell orvosolni.

Ott, ahol fészkel és pusztít. Ott, ahol az emberi jogok kezdődnek. S amíg nem jut ir a sajjó székre, addig ne is kívánjuk, hogy a magyar nép a mi kedvünkért nyomorban éljen, amikor az oceanontul gazdagodással és jóléttel biztat.

Addig csak sopánkodjunk, jajgassunk és kiáltozzunk, hogy ez az ut oda vezet, ahol a test, az ország gazdasági jövője el fog vérezni. Ez a jajgatás úgy is siket fülekre talál.

Dongó.

UJDONSÁGOK.

— **Sirola Ferenc olasz Zrinyiásza.** Sirola Ferenc, a kiváló fiumei poeta, aki Petőfi számos költeményét fordította le olasz nyelvre, mint már egy ízben jelentettük, Zrinyi Miklós „Szigeti veszedelem” című eposzát fordította olaszra. A Zrinyiásza olasz fordítását a Petőfi társaság vasárnapi ülésén Erdődy Béla mutatta be a társaság tagjainak s egyuttal felolvasta Petőfi Sándor „János vitéz”-ének a fordítását, amelyet Giuseppe Cassone olasz költő készített remekbe.

— **A „Meteor” Fiumében.** A napokban érkezik Fiuméba a Hamburg-Amerika Linie „Meteor” nevű személyszállító gőzöse, amelyen kékutarak járnak a Földközi tenger mellékét. A „Meteor” gőzösn utazik Bülow herceg kancellár is.

— **A drágaság leküzdése** jegyében született a Vasutasok Országos Szövetsége fiumei kerületének fogyasztási szövetkezete, amely most közeledik egy éves fenállásának az évfordulójához. A fogyasztási szövetkezet ez alatt az idő alatt híven teljesítette a kötelességét, amit eléggé bizonyít az a körülmény, hogy most már 660 tagot számlál. A fogyasztási szövetkezet a drágaságot minden élelmi cikk-nél igyekszik leküzdni s most külön *husárudát* állított fel, amely a szövetkezet mellék-helyiségében van. A husafogyasztási osztály működése már néhány nap alatt megnyerte a szövetkezet tagjainak a tetszését s ma már igen sok azoknak a száma (állami tisztviselők és vasutasok), akik a fogyasztási szövetkezet jó minőségű és olcsó husát fogyasztják. A szövetkezet igazgatósága egy éves fenállása évfordulója alkalmából jobb meglepetésben nem is részesíthette volna a tagjait.

— **A kis magyar tengerészek.** Lapunk munkatársa cikkében megírta a kis tengerészek bóraellenes mozgalmát, amelynek az lett a vége, hogy a három renitens fiut leszállították az „Orsova” gőzösről és csak kettőt hagytak ott. Az elbocsátott kis három tengerész vasárnap utazott Budapestre s helyükbe még tegnap küldött az országos gyermekvédő liga három más fiut akik már be is hajóztak az Orsovára.

Az esetről az alábbi részleteket adjuk: Az egyik fiúról, — *Mikiós Bertalanról* a hajó-orvos megállapította, hogy tüdőbajos s így a tengerészszolgálatra alkalmatlan. A másik kettő — *Véghelyi Dezső és Várady Károly* már az első időben megtagadta az engedelmességet. Azt a parancsot kapták, hogy a hajó vasalkat-részeit tisztítsák meg az odarakodott rozsdától, de a parancs idején megjelent az Adria állandó vendége: a bóra és bizony a kis fiuknak se-hogy sem akaródzott a csipős hidegben dolgozni. Rövid uton elcsapták őket a szolgálatból. A másik két magyar fiu példás munkakedvvel és szorgalommal dolgozik és azokkal a hajó parancsnoka rendkívül meg van elégedve. A liga új küldöttjei hihetőleg jobban meg fogják állani a helyüket a magyar ifjak által elhanyagolt pályán. A Gyermekvédő Liga buzgólkodását teljes dicséret illeti és kívánatos volna, hogy eredménynyel járjon s a magyar ifjakkal megkedveltesse e szép pályát.

— **Csendélet az óvárosban.** Napirenden vannak Fiumében a kisélek. Nem mulik el nap, hogy az óvárosban vagy egyebütt egymást ös sze ne szurkálnák az emberek. De különösen az óvárosban vannak napirenden az ilyen események. Az ember szinte nem bírja megérteni, hogy ez a békés természetieknek nevezett nép ennyire meg tud feledkezni magáról, hogy vérengzésre adja magát tegnap éjjel történt eset nem különösebb, mint a többiek. Egy Bressanello Károly nevű

póliai illetőségű gépészt este 9 óraker a Polveria-utcában két ember félholtra szurkált. A rendőrség a tetteseket Straussberger Lipót Lloyd szállóbeli portás és Stranzbinger Lajos a „Hungaria” szálló szolgája személyében le-tartóztatta. A szerencsétlen fiatalembert súlyos sebével a kórházba szállították.

— **Eljegyzés.** Morvai Ignác a zágrábi Röslemann és Kühnemann vaspálya építési vállalat képviselője, okl. mérnök eljegyezte Schön Károly pécsi kávéház tulajdonos leányát *Valériát*, Schön Adolf fiumei magántisztviselő nő-vérét.

— **Hajóosztási tanfolyam megnyitása.** A kereskedelemügyi miniszter közli valamennyi gőzhajózási társasággal és engedelményessé (az átkelési vállalatok kivételével), hogy a hajóosztási tanfolyam XIII-ik tanéve folyó évi december hó 16-án hétfőn nyílik meg. A tanfolyamra való fölvételért és felvételi vizsgára leendő bocsátásait december 12-ig kell a közlekedésügyi m. kir. tanfolyamok igazgatóságánál VIII., Luther utca 3.) személyesen jelentkezni, vagy írásbelileg folyamodni. Ha valamely vállalat a tanfolyamra több alkalmazottat jelöl ki, ezek az okmányaikról szerkesztett jegyzék útján együttesen is bejelenthetők. A rendes hallgatókra nézve a következő adatok szükségesek: a jelentkező neve, születési helye és éve, vallása, anyanyelve, az iskolai készült-séget igazoló egy vagy több bizonyítvány, a vállalat megnevezése, melynél alkalmazva van, szolgálati minősége. A rendkívüli hallgatókat csupán a név és a szolgálati alkalmazás megjelölése szükséges. Tandíjat nem kell fizetni, ellenben a beirattási díj címén minden hallgató után 10 korona díj fizetendő. A miniszter kéri az érdekelteket, hogy a tanfolyam látogatottsága érdekében közrehatni, s a közlekedésügyi m. kir. tanfolyamok igazgatóságát a saját részéről küldendő hallgatók létszáma felől, lehetőleg még a beirattási határidő előtt tájékoztatni sziveskedjék.

— **Halál a tengeren.** A „Carpathia” gőzös parancsnoka jelentést küldött a fiumei révhivatalnak, amely szerint a hajón Fiuméből Palermóba menet november 4-én délután két óraker meghalt Skonda Pál tíz hónapos csecsemő. A szokásos szertartással a tengerbe süllesztették.

— **Megbüntetett kivándorló.** A rendőrség letartóztatta Belasz József kivándorlót, aki hamit utlevéllel akart Amerikába jutni. Tíz korona pénzbüntetésre és egy napi elzárásra ítélték.

— **Nagy szénzállítmány árverezése.** A „Maria Teresia” osztrák gőzös 4080 tonna szenet hozott tegnapelőtt Angliából a fiumei Braun Bernát és társa cégnek. A cég azonban nem hajlandó a szállítmányt átvenni s ennek következtében a 4080 tonna szenet árverés útján jogják eladni.

— **Nemzeti vagyonok.** A newyorki nagy bankbukás, amely annyi existenciát tett tönkre és olyan nagy pánikot idézett elő Amerikában, szönyegek hozta a kérdést, hogyan következnek egymás után vágyonra nézve a különböző államok. A dollárok hazája, az „Egyesült Államok” csak második helyen áll, mert nemzeti vagyona 110—115 milliárdra tehető. Első helyen ugyanis Anglia van, amelynek vagyona 125—130 milliárd. Harmadik helyre szorul Franciaország, amelyet pedig a világ bankárjának szoktak nevezni. Ennek vagyona 95—100 milliárdra rug. Negyedik helyen áll Németország 60—65 milliárddal. Ötödik helyre kerül Oroszország 20—25 milliárddal. Magyarország és Ausztria vagyona összesen 20—22 milliárd. Utánunk jön Olaszország 10—12 milliárddal. Ezután Japán következik 8—10 milliárddal.

— **A szénforgalom.** Az idei szeptember hónap végéig terjedő időszakban összesen 18,630,000 métermáza külföldi köszén érkezett az országba, míg tavaly ugyanebben az időszakban 11,419,000 métermáza volt a behozatal; az idei termés tehát 7,211,000 mm. A barnaszén behozatala volt tavaly szeptember végéig 1,227,000, az idén 2,003,000 mm., vagyis 773,000 mm.-val több. A m. kir. államvasutak Budapest székesfőváros területén fekvő állomásaira a múlt hét folyamán, október 27-től november 3-ig terjedő időközben 3083 kocsis szén érkezett. Ebből a magánfogyasztás

részére jött 2875 kocsis, az államvasutak saját szükségletének fedezésére pedig 208 kocsis. A hazai bányák a múlt hét folyamán 12,130 kocsit kértek és 10,839 kocsit bocsátottak rendelkezésükre. Megraktak összesen 10,705 kocsit, még pedig 2460 kocsit az államvasutak fogyasztásának fedezésére. A kassa-oderbergi vasut a múlt héten saját vonalain, valamint a segédutáirányokon át összesen 3312 kocsis kőszénét és pirszenet hozott be Magyarországra.

— **Ingyenes esti tanfolyam felnőttek számára.** A helybeli m. kir. állami polgári fiúiskola tantestülete folyó évi november hó 5-től kezdődőleg négy havi időtartamra felnőttek számára ingyenes esti tanfolyamot nyit. Az előadások minden kedden és pénteken 7-től 9-ig tartanak és kiterjednek a polgári fiúiskola III-IV. osztályainak tantárgyaira. A tanítás teljesen díjmentes. Beiratkozni lehet az iskola igazgatójánál (Áll. iskolaépület, Via Ospedale 1. emelet) naponta délelőtt 10—12-ig.

— **Az anyakönyvi hivatal áthelyezése.** Az állami anyakönyvi hivatal helyiségeit a Via Andrássy 8. szám alól, a kormányzóság épületéből e hó 11-én a Via del Porto 1. sz. első emeletére helyezte át.

— **Színházi élet.** A Comunale színházban ma kerül színre másodszer Mascagni „L'Amico Fritz” című bohózatos dalmüve. Jegyek az Ozioni-féle illatszerekkereskedésben és a színház pénztáránál válthatók.

A Fenice színházban a Pathé Fieres párisi cég tart kinematograf előadást. Most teljesen új felvételek érkeznek, amelyeket eddig még sehol nem adtak elő. A régi műsor szegrint ma folyik utoljára az előadás.

— **Barca Jenő** kitérő zenekara, amely minden este a De la Ville kávéházban hangversenyez, egy kitérő taggal *Lakatos Józseffel* szaporodott, aki gondonkán kíséri a zenekart, de esténként szóloában is huzza a szebb-nél-szebb magyar nótákat. A jeles cigányzenekar megérdemli a magyar közönség részéről a támogatást.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison”-terem (Fiumara 2. sz.) legújabb műsora: A Nyugat grófja (mexikói dráma). — Az uracska társaságában. — Mardosó lelkiismeretfurdalás. — A deszka.

— **Az Ungaro-Croata fiume—abbaziai járatok.** A Magyar-horvát hajóosztás a napi járatokat a fiume—abbaziai forgalomban november 1-től leszállítja, még pedig oly módon, hogy Fiuméből reggel 7 óraker indul az első gőzös, az utolsó indulás pedig délután 6 óraker. Abbaziából reggel 8 óraker indul Fiuméba az első gőzös, az utolsó pedig 7 óraker. Az „Istriano” járatait továbbra is fenntartják. A gőzös Fiuméből 9:30 és 11:30 percker, délután 2:30 és 4:30 percker indul, Abbaziából pedig délelőtt 10:30 és délután 12:30, 3:30 és 5:30 óraker indul Fiuméba.

x **Dr. Keszthelyi Péter** orvos, aki ez időig Szusákon folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től Fiuméba, Corsia Deák 30, (Ossoninack-féle ház) I. emelet helyezi át.

— **Uj fajtájú német vasuti mozdonyok.** Uj gyorvonatu mozdonyokkal tettek mostanában próbautakat München és Augsburg között. A próbautak eredményei fölülmulták a várakozásokat. A 150 tonna súlyu vonatot 130 km. átlagos sebességgel vitte a mozdony, és közben, hosszabb utvonalon 154.5 km. maximális sebességet ért el. Emellett a mozdony igen nyugodt járásnak bizonyult és a 2000 lóerőt kitevő teljesítményénél is oly jól gözölt, hogy előreláthatólag igen hosszú utakon is képes lesz e nagy sebességét megtartani. A pályatest az egyes menetek után megvizsgáltatván, teljesen kifogástalan állapotban volt, tehát a mozdony a nagyobb teljesítmény dacára se rongálja a pályát.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelarusító üzletben. Vincenzo de Domini-utca. — **Az Ivancich-féle hírlapelarusító üzletben.** — A m. kir. dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likörüzetében, Deak Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szapary. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

Kavarodás a függetlenségi pártban.

Kossuth állapota.

Az új osztrák miniszterek.

Az elnökjelölés Amerikában.

Nagy szerencsétlenség egy építkezésnél.

Egy diák öngyilkossága.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 12. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Az indemnítást harmadik olvasásában is megszavazták.

Ezután az autonóm vámtarifa törvényjavaslat tárgyalását folytatják.

Supilo Ferenc magyarul kezdi a beszédét. Jelzi, hogy indítványt fog betervezni a javaslatnak a napirendről való levétele dolgában, mert szerinte ez csak arra való, hogy azok, akik mindenre ráadják magukat, ezuttal is félrevezetessenek. Majd a kormányt támadja. Kijelenti, hogy a kormány nem tartotta szem előtt a kiegyezést.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Supilo közbevág:

— A kérdés oly fontos, hogy nem lehet felette napirendre térni.

— Igenis napirendre térünk és öntől mevonom a szót — felelte az elnök.

Ezután Rohics Milán beszél horvát nyelven beszél a javaslat ellen.

Apponyi Albert kultuszminiszter rövid beszédét nagy tetszéssel fogadják.

Utána Rurmin György, majd Pintén Mihály beszélnek a javaslat ellen, mire az ülés véget ért.

Kavarodás a függetlenségi pártban.

BUDAPEST, nov. 12. A függetlenségi párt tegnap este értekezletet tartott, amelyen Polónyi Géza volt igazságügyminiszter támadta a kormányt. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter visszautasította Polónyi vádjait. A tegnapi értekezlet eredménye azzal végződött, hogy 9 képviselő kivételével mind megszavazta a kiegyezést. Az értekezlet eredményének következménye, hogy Gaál Gaszton lemond mandátumáról, Wesselényi Ferenc báró pedig levelet intézett Kossuth Ferenc pártelnökhöz, amelyben bejelenti, hogy a függetlenségi pártból kilép.

Kossuth állapota.

BUDAPEST, nov. 12. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapota erősen javult. A miniszter azonban még hosszabb ideig kénytelen otthon maradni. Sztényi államtitkáron kívül a miniszter betegsége alatt senkit sem fogad. Beteggyáiban azért mégis sokat dolgozik s rendesen végzi az állam ügyeit.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápáry rakpart
az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

Az új osztrák miniszterek.

BÉCS, nov. 12. Az új osztrák miniszterek Fiedler dr., Ebenhoch földművelésügyi, Gessmann dr. tárcanélküli Peschka német tartományi és Praschek cseh tartományi miniszter letették az esküt a király ke-ébe. Az eskütétel aktusa után a király külön kihallgatáson fogadta a minisztereket.

Az elnökjelölés Amerikában.

NEWYORK, nov. 12. A Globe azt a hirt közli, hogy Roosevelt elnök Newyork állam republikánus vezéreit e hó 16-ára Washingtonba konferenciára hívta egybe, amihez a Globe azt a megjegyzést fűzi, hogy ez a lépés az elnök újrajelölése érdekében történik. A lap továbbá rámutat arra, hogy Timothy Woodruff, Newyork állam republikánus bizottságának elnöke azt mondta, meg van győződve arról, hogy a nemzeti konvent ismét Rooseveltet fogja jelölni.

Nagy szerencsétlenség egy építkezésnél.

NAGYVÁRAD, nov. 12. A Kossuth utcában egy bérház építkezésénél ma nagy szerencsétlenség történt. Az épülő ház menyezete leszakadt, rázuhant a téglahordó munkásokra, kik közül többeket megsebesített, a halottak számát e pillanatban még nem tudják.

Egy diák öngyilkossága.

ARAD, nov. 12. Szarvas Imre kereskedelmi iskolai tanuló, vasutas szülők gyermeke ma reggel szívenlőtte magát és meghalt. A diák az utóbbi időben buskomor volt.

A szerkesztőség postája.

Leo. Tárcaikat nem közlünk, de különben is megnevezhetné volna nevét.

G. R. Köszönjük az adatokat.

P. Dongó név alatt lapunk segédszerkesztője ir. A levelének helyt adott mai a Sétái-ban.

R. V. A kiadóhivatal intézkedett már.

D. V. Vigasztaló djék, ezuttal neki sem esz szerencséje.

Feltesz szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Flándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RESZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétlőnyirok és folyószámlák után

4 1/2 % netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitzűnő módszerrel bíró kisasszony. Czim: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

KALOGÉN

BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM, MARGARIT

Egy háromszobás lakás

mellékhelyiségekkel kerestetik gyermektelen lakók részére. Ajánlatok a kiadóhivatalba keretnek.

BOGDÁNY

SZERENCSEJE

PÁRATLAN.

A m. kir. szab. osztálysorsjátékban nálunk nyertek:

602.000

koronát a 240. számra

602.000

koronát a 12698. számra

602.000

koronát a 85306 számra

602.000

koronát a 92044 számra

602.000

koronát a 98924. számra

400.000

koronát a 11119. számra

400.000

koronát a 76062. számra

200.000

koronát a 25534. számra

200.000

koronát a 27557 számra

200.000

koronát a 46006. számra

200.000

koronát a 92049 számra

100.000

koronát a 15630. számra

100.000

koronát a 20838. számra

100.000

koronát a 70169. számra

100.000

koronát a 79559. számra

100.000

koronát a 86860. számra

100.000

koronát a 94780. számra

90.000 koronát a 2407 számra

80.000 " " 27665 "

80.000 " " 60277 "

50.000 " " 36234 "

50.000 " " 93004 "

40.000 " " 2266 "

40.000 " " 395 "

40.000 " " 27539 "

40.000 " " 117255 "

és ezenkívül sok sorsjegy 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 K nyert

BOGDÁNY S.

Fővárosi sorsjegyjroda R.-T.

BUDAPEST, VI., KÁROLY-KÖRUT 20.

Huzás november 21. és 23-án

1/8 sorsj.	1/4 sorsj.	1/2 sorsj.	1/1 sorsj.
K 1.50	K 3.—	K 6.—	K 12.—

Vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése után küldjük sorsjegyeinket.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

IRODA: ÜRMÉNYI-TÉR 6. — JÉGGYÁR: CANALE-UTCA, Steimann-ház. — TELEFON SZÁM 223

GYÓGYHATÁSÚ DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. ●▶◀● Bárhova hához is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÓ HEIYEK:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetség. üzlet) Corso Prolungato. — A „Salomon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

MINDENKOR FRISS CSAPOLÁS:

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: SCALA FERDINÁND; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: RUPNIK EMIL, Ürményi-tér 6.

FEGYVEREK
vadászati, sport- és vívőeszközök
stb. nagy raktára
Leonessa Vincenzo
FIUME, Via Andrássy 17 sz.
az Angelini & Benardon triezsi cég főképviseletje. Alumium czikkek egyedüli raktára.
Mechanikai és fegyverkovács - műhely.



LOVRANA

(Abbazia mellett)

KÖNIGSVILLA

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.
Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.
Kitűnő konyha.
Magyarok kedvenc lakhelye.
Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőti-ben, Abbaziától 10 percznyire!
Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.
Naponta friss halak, magyar gulyás és sült iba.
Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.
Jutányos árak.
Tu ladjonos: BARTH G. E.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet
Nattich Henrik
FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyártmányok.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.
Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

Cinematograf EDISON

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.
Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Hirdetések

felvételnek a
kiadóhivatalban.

Háziasszonyok figyelmébe!

A mai naptól fogva nálam
kövér kóser libák
a legolcsóbb árakon kaphatók.
Szíves előjegyzéseket kér
DRAGONER J.
Piazza Mercato Coperto.

Pension Jeanette

LOVRANA.
Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.
Balkonos szobák tengeri kilátással.
Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.
Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Angol — Privát leckék.

Nyelvtan, conversatio, levelezés. Eredeti, gyors és eredményteljes módszer. Sikeres tanítást biztosít angol anyanyelvű, egyetemet végzett tanár. Mérsékelt tisztelet díj. Leckeórák tetszésszerű időben. Szíves megkeresést kér:
Charles de Cowie, via del Pino 8. III.
Elfogad fordításokat angolból és angolra, továbbá angol kereskedelmi levelezést.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít
FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. em. (Rinaldi-ház)
naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez.
Foghuzás, arany-ezüst és porcellánplombirozás.
Aranykoronák; szájpaddás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucsuk- és smaltol-fogsorok.
Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

Új műfestészeti-, vegytisztító- és mosó-intézet. Brott Lajos

Fiume Via Germania, (Miculiné és Richtmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, ugymint úri-, női- és gyermek-ruhát, kelméket, kezttyűt, függönyöket és szőnyeget, valamint butorszövetek, pipereket, kézimunkákat műfestészeti és vegytisztítási célból mérsékelt árak mellett.

Háztól és hához szállítás. Levelező-lap elégséges!
A n. é. közönség pártfogását kéri
Brott Lajos műfestő.

!! FIGYELEM !!

Az őszi idényre
Amerikai cipők



jótállás mellett a legnagyobb választékban kaphatók kizárólag

GEORGIJEVIČ S.

első és legnagyobb cipőüzletében
Fiume, Corso.

Dedakin László

Első fiumei magyar borbély és fodrász terme az Adria palotában.
különbejárattal női fodrászteremmel
végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, manikur és pedicure munkát az üzletben és hához járva jutányos áron.

FÉRFIRUHA TEREM.

FIUME, Corso 7. II. em.

Alulírott, a Wenitzky-féle férfiruha-terem eddigi első szabásza önálló

férfiruha termet nyitottam

(a Jellusics fényképsz. házában).

Tizenöt évi szabászi multam, melyből 4 évet Fiumében és 11 évet Budapest legelső férfiruha termeiben töltöttem, kezességem munkám és szabásom kitűnő voltáért.
Legújabb valódi angol és hazai szöveteim máris raktáron vannak és kérem a n. é. közönség szíves mielőbbi látogatását.

JUTÁNYOS ÁRAKAT SZÁMITOK.

Mély tisztelettel

SCHENK LAJOS,

Corso 7. II. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- rizskeményítőgyár részv. - társaság

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.



VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.